

Μάγοι, Ξόρκια
και Φυλακτά:
η μαγεία στον αρχαίο
και χριστιανικό κόσμο

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΑ ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΠΙΝΑΚΙΑ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ιωάννινα, 24 - 26 Σεπτεμβρίου 2010

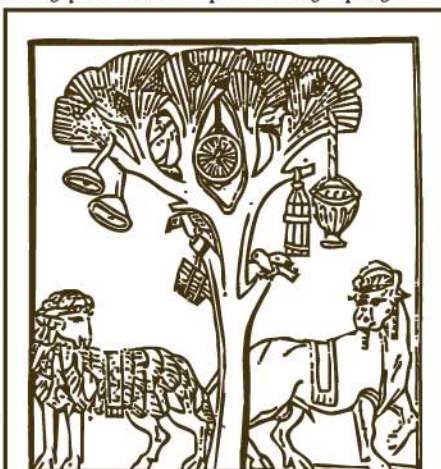
Η ΜΑΓΕΙΑ

ΣΤΑ ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ ΠΙΝΑΚΙΑ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

Πολύτιμες πληροφορίες για τα τελούμενα στο αρχαιότατον χρηστήριον της Δωδώνης παρέχουν τα **μολύβδινα ενεπίγραφα πινάκια**. Πρόκειται για επιμήκη, ορθογώνια ελάσματα, τα οποία βρέθηκαν κατά τις ανασκαφές και έχουν χαραγμένες μια ή δύο ερωτήσεις προς την θεότητα. Τα ελάσματα χρονολογούνται από π.Χ. Η συντριπτική επιγραφών αφορά ιδιωτικού χαρακτήρα, ατόμων. Ο ισχέση με τα νιότερα με γεγονότα του παρόντος. που αφορούν στην περιουσιακά στοιχικές δραστηριότητες, προσωπική υγεία.

Από τις επιγραφο ρησκευυτικό ξεχωρίζουν ερωτήσ-

νος που ζητά να μάθει εάν κάποιος έκανε μάγια σ' εκείνον, τα παιδιά και τη γυναίκα του (**αρ. προθήκης 16**), ή του Σωσάνδρου που φαίνεται να αγωνιά εάν ο Αλε[---]-δεν ξέρουμε το όνομά του-τον καταράστηκε, και αναρωτιέται εάν πρέπει

Μάγοι, Εόρκια
και Φυλακτά:
η μαγεία στον αρχαίο
και χριστιανικό κόσμο

τον 6ο έως το 2ο αι. πλειονότητα των κυρίως σε ερωτήσεις με μονωμένων περισσότερες έχουν μελλούμενα, σπατου παρελθόντος ή Κυριαρχούν θέματα οικογένεια, σε εία, σε επαγγελματισε ταξίδια και στην

φές με μαγικο-περιεχόμενο, εις όπως του Λύσω-

να τον πάει στο δικαστήριο (**αρ. προθήκης 17**). Μαγικά φίλτρα και βοτάνια θα πρέπει να χρησιμοποιήσει η Τιμώ για την Αριστοβούλα, (**αρ. προθήκης 14**). Σε απόγνωση θα πρέπει να βρίσκονταν οι κάτοικοι κάποιας άγνωστης κοινότητας οι οποίοι κάλεσαν τον ψυχαγωγό Δώριο, έναν μάγο, το όνομα του οποίου αναγράφεται στο ίδιο το έλασμα, για να τους βοηθήσει (**αρ. προθήκης 19**).

Μοναδική έως τώρα παραμένει η δήλωση ενός διπλού συμβόλου, το οποίο έχει θεωρηθεί ότι απεικονίζει γυναικεία μήτρα με κλειδί (φυσικλείδιον) και έχει συσχετισθεί με θέματα γονιμότητας (**αρ. προθήκης 15**).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΗ, ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ιωάννινα, 24 - 26 Σεπτεμβρίου 2010

Αριθμός προθήκης 16. Αρ. ευρ. 11499α

[E]πήνεικε φάρμακον
ἐπὶ τὰ γ γενεὰν τὰν ἐ<μ>
ἀν ἢ ἐπὶ τὰ γ γυναικα [ἢ ἐ-]
π' ἐμὲ παρὰ Λύσανος;
400-350 π.Χ.

Αριθμός προθήκης 14. Αρ. ευρ. 11498

Κατεφάρμαξε
Τιμῶν Ἀριστο-
Βούλαν;
4ος-3ος αι. π.Χ.

Αριθμός προθήκης 15. Αρ. ευρ. 11497

[-----] ας πέρ[-----]
[θεῶν τίν]ι εὐχό[μενος-] ---

Β' τέταρτο 5ου αι. π.Χ.

Αριθμός προθήκης 17. Αρ. ευρ. 11500

Ἐπικοινωνῆται Σώσανδρος [πέρ]
τᾶς ἐπαράσιος τᾶς Ἄλε [...]
ἢ τυγχάνοι [μί] κα δικαζόμενος];
4ος αι. π.Χ.

Αριθμός προθήκης 19. Αρ. ευρ. 11501

[-- Δι] τῶι Νάωι καὶ τᾶι Διῶναι ἢ
μὴ χρῆνται Δωρίω τῶ[ι] ψυχα-
γωγῶι;
4ος αι. π.Χ.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

κείμενα - επιμέλεια

ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΤΣΑΔΗΜΑ - ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

γραφικά

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΠΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΗ, ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ